

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obžalovaného **M. P.** v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského na verejnom zasadnutí 2. júna 2010 v Bratislave prejednal odvolanie prokurátorky Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici a poškodenej D. Z. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. marca 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5T 10/05, zo dňa 14. augusta 2009 a takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 256 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) odvolanie prokurátora **sa z a m i e t a .**

II.

Podľa § 253 ods. 1 Tr. por. odvolanie poškodenej D. Z. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Citovaným rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici v spojení s vyššie citovaným opravným uznesením toho istého súdu bol obžalovaný M. P. podľa § 226 písm. c/ Tr. por. (v znení účinnom do 31. decembra 2005) oslobodený spod obžaloby za skutok právne

kvalifikovaný ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. (v znení účinnom do 31. decembra 2005), ktorý mal spáchať tak, že

v presne nezistenom čase dňa 4. mája 2001 na doposiaľ nezistenom mieste v katastri obce P., v úmysle usmrtiť poškodeného B. Z., mu doposiaľ nezisteným spôsobom spôsobil zranenia – zlomeninu temennej lebečnej kosti vľavo a zlomeninu čelovej kosti s následkom smrti, jeho telo následne vložil do jamy rozmerov cca 100 x 50 cm, hĺbky 50 cm, ktorá bola na tento účel vykopaná v katastri obce P. a zakryl ju igelitovým vrecom a zeminou, kde bolo nájdené dňa 20. augusta 2003 v pokročilom štádiu rozkladu.

Podľa § 229 ods. 3 Tr. por. právna zástupkyňa poškodeného – D. Z. s nárokom na náhradu škody bola odkázaná na konanie vo veciach občianskoprávných.

Po vyhlásení tohto rozsudku do zápisnice o hlavnom pojednávaní zahlásila odvolanie prokurátorka Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej prokurátor) a poškodená D. Z..

Krajský prokurátor v písomných dôvodoch podaného odvolania vytýkal súdu prvého stupňa nesprávnosť rozhodnutia. Má za to, že súd prvého stupňa dôkazy produkované na hlavnom pojednávaní vyhodnotil jednostranne, izolovane, bez vzájomných súvislostí a výlučne v prospech obžalovaného. Na tento záver usudzoval už zo samotného taxatívneho rozčlenenia dôkazov do bodov a/ – g/, pričom je toho názoru, že z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd výlučne jednotlivito hodnotil produkované dôkazy, bez uváženia všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne.

K jednotlivým dôkazným prostriedkom, ktoré súd prvého stupňa vyhodnotil, prokurátor poukazoval na to, že **previerka výpovede obžalovaného** bola vykonaná zákonným spôsobom. V rozpore s názorom súdu sa domnieva, že z nej jednoznačne vyplýva, že obžalovaný na mieste činu bol, na toto miesto vyšetrovací tím bez akéhokoľvek ovplyvnenia zaviedol a túto skutočnosť najprv odôvodnil absurdným tvrdením, že uvedené miesto si iba vytipoval a neskôr, vrátane hlavného pojednávania, že na miesto bol navedený operatívnymi pracovníkmi účastníkmi na úkone. V tejto súvislosti poukazoval na to, že všetci operatívni pracovníci účastní úkonu, boli vypočutí na hlavnom pojednávaní, pričom obžalovaný ani pri jednom z nich neuviedol, že by sa jednalo o policajta, ktorý ho nútil, či navádzal. Je toho názoru, že neexistuje jediný dôvod pochybovať o hodnovernosti výpovedi týchto svedkov, a preto je toho názoru, že rozpornú a absurdnú obhajobu

obžalovaného bolo potrebné vyhodnotiť ako nereálnu a vyvrátenú ostatnými produkovanými dôkazmi.

Vo vzťahu **k nálezu čiapky** na mieste kostrového nálezu, ktorú pri rekognícii obžalovaný opoznal ako svoju vytýkal prokurátor súdu, že tento dôkaz nevyhodnotil v kontexte s ostatnými vo veci produkovanými dôkazmi. Obdobný postup vytýkal aj vo vzťahu k možnému **motívu spáchania trestného činu** a výpovedi svedkyne L. M.. Indície o pohybe poškodeného aj po dni jeho zmiznutia sa podľa názoru prokurátora nepotvrdili a nekorešponujú ani s ostatnými produkovanými dôkazmi. Má za to, že súhrn týchto nepriamych dôkazov mal byť súdom prvého stupňa skúmaný v tom smere, či netvorí logickú a ničím neprerušovanú a uzavretú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba naväzujúcich dôkazov, ktoré usvedčujú zo spáchania trestného činu práve obžalovaného.

S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 258 ods. 1 písm. a, písm. b/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a aby v súlade s ustanovením § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poškodená D. Z. na verejnom zasadnutí Najvyššieho súdu spresnila, že odvolanie podala proti oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd na podklade odvolania prokurátora podľa § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd oslobodil obžalovaného M. P. spod obžaloby v podstate s odôvodnením, že hoci podozrenie voči obžalovanému z usmrtenia poškodeného nie je zanedbateľné, sieť zhromaždených nepriamych dôkazov nie je uzavretá tak, že by vylučovala možnosť, že páchatelom trestného činu voči poškodenému môže byť aj osoba odlišná od obžalovaného.

S uvedeným záverom sa v plnom rozsahu stotožňuje aj Najvyšší súd Slovenskej republiky a k odvolaniu prokurátora uvádza:

Napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, alebo na možnosť uplatnenia práva na obhajobu. Krajský súd zákonom predpísaným spôsobom a v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné pre rozhodnutie vo veci. Rozsah vykonaného dokazovania je v preskúmvanej veci dostatočný a nie je ani zrejmé, ktoré ďalšie dôkazy by bolo potrebné ešte procesne relevantne vykonať. V tomto smere totiž odvolanie prokurátora absentuje akékoľvek návrhy, či podnety na potrebu ďalšieho dokazovania. Podstata podaného odvolania vlastne smeruje len proti hodnoteniu dôkazov krajským súdom. Odvolací súd však konštatuje, že súd prvého stupňa postupoval v intenciách § 2 ods. 6 Tr. por. I keď je pravdou, že odôvodnenie napadnutého rozsudku sa vymyká zaužívanému štandardu odôvodnenia rozsudkov všeobecných súdov, nie je však v rozpore s ustanovením § 125 Tr. por. Naopak. Z obsahu odôvodnenia je zrejmé, že krajský súd vykonané dôkazy vyhodnotil jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach ako aj v celom ich súhrne logickým a zároveň aj podrobne a presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov, nie je možné nič vytknúť, pričom správne aplikoval aj zásadu *in dubio pro reo*, ktorá sa musí prejavovať pri rozhodovaní súdu.

V nadväznosti na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že **aplikácia zásady voľného hodnotenia dôkazov je vlastne nevyhnutným prostriedkom pre náležité zistenie skutkového stavu veci. A práve táto procesnoprávna zásada vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty a nie iba o pravdepodobnosť, či domnienku. Tam, kde nie je možné bezpečne určiť, ktorá z variant skutkového riešenia odpovedá skutočnosti, volí súd po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov tú, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia.**

V konkrétnom prípade neexistuje priamy dôkaz, ktorý by usvedčoval obžalovaného M. P. zo spáchania žalovaného skutku. Je pravdou, že súd môže oprieť výrok o vine aj o nepriame dôkazy. Tie ale musia vo svojom súhrne tvoriť logickú a ničím nenarušenú sústavu – harmonický celok. **Sústava nepriamych dôkazov (nestačí jeden nepriamy dôkaz) musí byť uzavretá tzn., že dôkazy musia vo svojom súhrne viesť k jedinému záveru a musia vylučovať iný záver.**

Za základný nepriamy dôkaz ukazujúci na to, že obžalovaný M. P. mal spáchať žalovaný skutok obžaloba považuje dôkaz získaný z dôkazného prostriedku vo forme **previerky výpovede na mieste**. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vzťahu k dôvodom rozvedeným v napadnutom rozsudku, ktoré považuje za vecne správne, dodáva, že tento dôkaz síce ukazuje na dôvodné podozrenie, nedáva ale dostatočné podklady pre bezpečné a nepochybné zistenie súdu, že obžalovaný M. P. bol skutočne v čase smrti B. Z. na mieste činu a že menovaného spôsobom v obžalobe zisteným aj usmrtil. Pre vyslovenie takéhoto záveru neexistuje žiaden dôkaz, a to ani **vo forme čiapky obžalovaného** nájdenej v blízkosti miesta kostrového nález. Obžalovaný nepoprel vlastníctvo k predmetnej čiapke, nevie, ale ako sa tam dostala, možno ju mal na hlave, nepáčila sa mu, preto ju nenosil. Prevažne používal šiltovku s tým, že v partii si čiapky vzájomne vymieňali. Svedkovia L. M., vydatá K., V. Z., M. Ž., A. K., T. P., J. Z., M. Ď. a J. Z. potvrdili, že obžalovaný prevažne nosil šiltovku so šiltom dozadu, len v zime používal čiernu pletenú čiapku (skutok sa mal stať 4. mája). Obhajoba obžalovaného, že čiapky si vzájomne vymieňali, nebola nijakým dôkazným prostriedkom vyvrátená. Naopak. Nepriamo ju potvrdzuje aj záver **z odborného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, Odboru prírodovedného skúmania a forenznej identifikácie Banská Bystrica**, ktorý síce nevytlúčil obžalovaného ako pôvodcu prímеси DNA znakov zistených z vlasov zaistenej čiapky, no zároveň potvrdil, že k analýze **boli predložené dva vlasy o dĺžke 2 – 5 cm pochádzajúce najmenej od dvoch ľudí**.

Ani vo vzťahu **k možnému motívu** spáchania trestného činu obžalovaným neexistujú jednoznačné a nepochybné závery z jednotlivých dôkazných prostriedkov o jeho vine. Je treba uviesť, že preukazovanie motívu konania obžalovaného je v podstate tak obtiažne, ako preukazovanie jeho zavinenia, a to najmä v prípadoch, keď chýba priznanie páchatel'a. Totiž motív konania je súčasťou subjektívnej stránky trestného činu a nemožno ho priamo pozorovať. Práve v dôsledku toho sa motív trestného činu môže zisťovať len z nepriamych dôkazov.

V konkrétnom prípade výpovede svedkyne L. M. vydatej K. ani výpovede utajovaného svedka nepreukazujú dostatočným spôsobom obžalobou predpokladaný motív obžalovaného k usmrteniu poškodeného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd, totožne so súdom prvého stupňa, s poukazom na vyššie uvedené teda uzatvára, že dôvodné podozrenie zo spáchania

žalovaného skutku obžalovaným M. P. zostalo po vykonanom dokazovaní len v tejto rovine. Krajský súd pritom k svojmu rozsudku dospel riadnym procesným postupom, rešpektujúc práva procesných strán a vedomý si svojho postavenia v trestnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po zvážení všetkých rozhodných skutočností preto dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné a toto podľa § 256 Tr. por. zamietol.

K odvolaniu poškodenej D. Z. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza:

Podľa § 246 ods. 1 písm. d/ Tr. por. rozsudok môže odvolaním napadnúť poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že poškodená strana nemôže podať odvolanie do viny, či trestu. Jej právo je obmedzené len na možnosť podania odvolania do výroku o náhrade škody.

Podľa § 253 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým vzala späť.

Keďže poškodená D. Z. podala odvolanie do výroku o vine, k čomu nie je zo zákona oprávnená, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jej odvolanie podľa § 253 ods. 1 Tr. por. zamietol, pretože bolo podané osobou neoprávnenou.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 2.júna 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.

predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová